

ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ทิพรัตน์ ลิทธิวงศ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้และเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ จังหวัดแพร่ จำนวน 30 คน ที่สมัครใจเรียนหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรเสริมโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาที่นำมาใช้ในการผลิตชุดกิจกรรมครั้งนี้คือ หลักสูตรโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีคุณลักษณะและการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของจังหวัดแพร่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$, S.D.=.36)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม การศึกษาอิงสถานที่ หลักสูตรสถานศึกษา

THE EFFECTS OF LEARNING ACTIVITIES BASED ON THE CONCEPT OF LOCATION-BASED FOR SCHOOL CURRICULUM OF STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS

Tipparat Sittiwong

Faculty of Education, Naresuan University

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare learning achievements of students from learning activities based on the concept of location-based, 2) Investigate the satisfaction of learners with learning activities based on the concept of location-based. The target subjects were high school students taking the course on logistics and local products. 30 high school students, who volunteered, from Sung Men Chanupatham School in Phrae Province, joined the research project. The students were allowed to choose lessons according to their interest and aptitude. The curriculum used to make the set of activities was logistics curriculum, which possessed features of occupational context in Phrae. The following instruments used in this study were: 1) learning activities based on the concept of location-based 2) achievement test, and 3) a questionnaire of students' satisfaction.

The study revealed the following results: 1) The achievement of students from learning activities based on the concept of location-based in the post-test was higher than that in the pre-test with statistical significance at the .05 level; 2) Students were satisfied with the learning activities based on the concept of location-based at a high level ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.36).

Keywords: Activities, Location-based, School curriculum

บทนำ

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามท้องถิ่นของแต่ละโรงเรียนโดยต้องใช้ความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร และครู ตลอดจนนักเรียน ในการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาต้องมีการวางแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาก็จะต้องมีระบบการควบคุมคุณภาพในด้านการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้ (Chaiwat Suttirat, 2013) หลักสูตรสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางที่กรมวิชาการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถานศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยที่มาตรา 27 ระบุข้อความที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้โดยตรง ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแนวทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (Ministry of Education, 2009)

โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์เป็นโรงเรียนนาร่องในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง หลักสูตรโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานเป็นหลักสูตรหนึ่งที่พัฒนาเพื่อตอบสนองการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นของตนเองตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษาโดยเป็นการศึกษาตามแนวคิดแบบอิงสถานที่สอดคล้องกับยุคของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : AEC และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวโรงเรียนจะต้องมีการดำเนินพัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้โดยสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจะต้องสามารถสนับสนุน และเอื้ออำนวยความสะดวกสำหรับครูผู้สอนและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดเนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรเสริมที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวต้องตอบสนองการเรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ชุดกิจกรรม เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ได้ดี นวัตกรรมทางการศึกษา คือ ประดิษฐ์กรรมด้านการเรียนรู้ เช่น สื่อการสอนในรูปของอุปกรณ์การสอน ชุดกิจกรรม หรือ เทคนิคและวิธีการสอนต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นทางเลือกใหม่ สำหรับผู้เรียน และผู้สอนชุดกิจกรรมที่ถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาจะต้องมีความเป็นระบบ สมบูรณ์ในตัวเอง ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์จากทฤษฎีเทคนิคหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีลักษณะโดดเด่นแปลกใหม่เป็นการเฉพาะของแต่ละชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยครูในการบริหารจัดการการเรียนการสอน

ได้อย่างง่าย เพราะชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่ประมวลเนื้อหา ประสบการณ์แนวคิด วิธีการ กิจกรรม และสื่อ ได้อย่างสอดคล้องกัน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สำคัญที่ควรให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติในชุมชนจะเห็นว่าชุดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ ถือว่า เป็น นวัตกรรมการสอนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมช่วยสร้างความสนใจ รวมทั้ง ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละคน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไม่เบียดเบียนในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน และสร้างความมั่นใจ ให้แก่ครูเพราะชุดกิจกรรมมีการจัดระบบการใช้สื่อ ผลิตสื่อ และกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งมีข้อเสนอแนะ การใช้ สำหรับครู ทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนตามแนวคิด การศึกษาอิงสถานที่ สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมใน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการ เรียน ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้ และเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนตามแนวคิดการศึกษา อิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ จังหวัดแพร่ จำนวน 30 คน ที่สมัครใจเรียนหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรเสริมโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตาม ความสนใจความถนัด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ การเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนความพึงพอใจที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ สำหรับหลักสูตร สถานศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

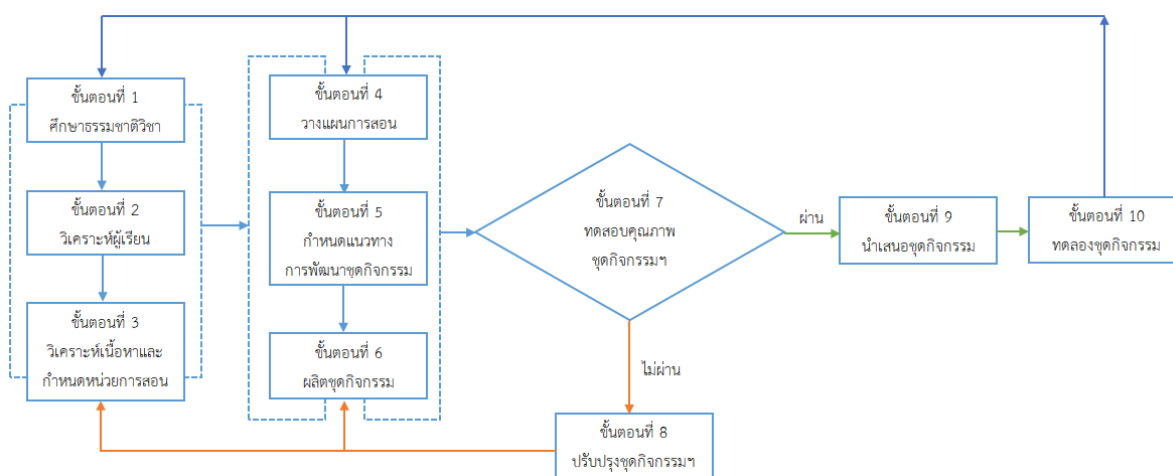
1. **กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ จังหวัดแพร่ จำนวน 30 คน ที่สมัครใจเรียนหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรเสริมโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตาม ความสนใจความถนัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรม
- 2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

3.1 การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนกระบวนการในการพัฒนา มีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับรายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน

ผลการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยี และ สื่อสารการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านหลักสูตรการสอน จำนวน 3 ท่าน พบว่าผลการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, $S.D. = 0.12$) โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงการสะกดคำ การอ้างอิงในเนื้อหา เพื่อให้เนื้อหามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จากนั้นนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานตามที่ได้พัฒนา และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้นำไปให้กับผู้เรียนเรียนประกอบรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน แล้วสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่นำไปให้นักเรียนเรียน ประกอบด้วย

1. คู่มือครูสำหรับผู้จัดการเรียน เป็นคู่มือสำหรับผู้เรียนที่ต้องการเรียนจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ใบงานและเฉลยใบกิจกรรม และเฉลยแบบทดสอบพร้อมเฉลยเกณฑ์การประเมินสื่อการเรียนการสอน

ภาพที่ 2 คู่มือครูและคู่มือสำหรับผู้เรียน

2. ชุดสื่อการสอนจำลองสถานการณ์รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน

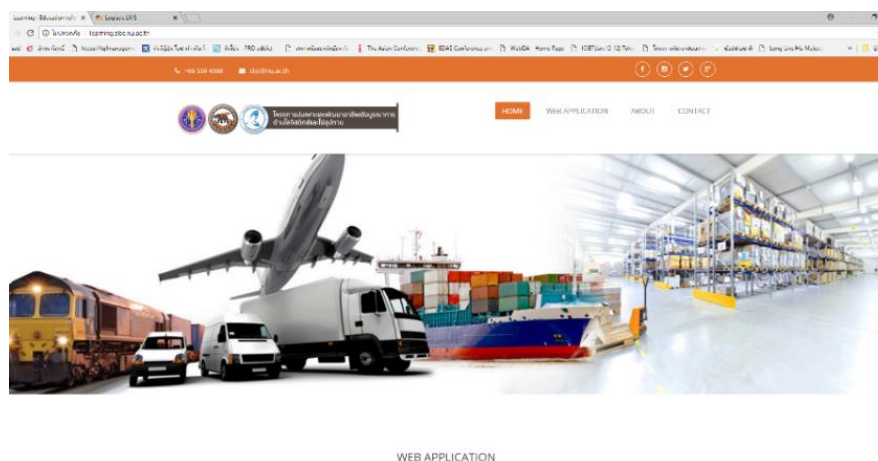
ภาพที่ 3 ชุดสื่อการสอนจำลองสถานการณ์รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน

3. โมเดลแบบจำลองรายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน

ภาพที่ 4 โมเดลแบบจำลองรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน

4. ระบบจัดการเรียนการสอน (LMS)

ภาพที่ 5 ระบบ LMS (Learning Management System)

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรม

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานโดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานจากนั้นนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และได้ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น การใช้ภาษาในการตั้งคำถาม การออกแบบตัวเลือกที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน และหาความยากง่ายเป็นรายข้อ (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70 และค่าอำนาจจำแนก 0.21 ขึ้นไป เลือกข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ 30 ข้อ และหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.846

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานแบบมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการออกแบบชุดกิจกรรม 2) ด้านระบบการทำงานและการนำเสนอ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรายวิชาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน 25 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจกับเนื้อหาได้พิจารณาว่า แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่าแบบสอบถามความพึงพอใจสามารถนำไปใช้ได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ผลสถิติทางสังคมศาสตร์ (SPSS : Statistic Package for Social Science) ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับหลักสูตรโลจิสติกส์ในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนหลักสูตรโลจิสติกส์ โดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาศาสนาอิงสถานที่ สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน

รายการ	จำนวนนิสิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	P
ก่อนเรียน	30	6.10	1.26	11.43	.000*
หลังเรียน	30	7.58	1.81		

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.10 คะแนน และ 7.58 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาศาสนาอิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาศาสนาอิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการประเมิน
1. ด้านการออกแบบ	3.50	0.61	มาก
2. ด้านการใช้งานและรูปแบบการนำเสนอ	4.00	0.15	มาก
3. ด้านการนำไปใช้	3.72	0.34	มาก
เฉลี่ย	3.74	0.36	มาก

จากตารางที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาศาสนาอิงสถานที่สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$, S.D=0.36) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยในรายด้าน พบว่า ด้านการใช้งานและรูปแบบการนำเสนอ ($\bar{x}=4.00$, SD =0.15), ด้านการนำไปใช้ ($\bar{x}=3.27$, SD =0.34) และด้านการออกแบบ ($\bar{x}=3.50$, SD =0.61)

อภิปรายผล

ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาค้นคว้าที่หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อที่นำมาใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีสื่อการสอนที่ครูเป็นผู้สร้างประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด และองค์ประกอบอื่นเพื่อให้นักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ และมีการนำหลักการทางจิตวิทยาเข้ามาใช้ในการประกอบการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ และพัฒนาคุณลักษณะในตัวนักเรียนในด้านการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองด้วยคุณลักษณะของชุดกิจกรรมดังกล่าวที่มีความสอดคล้องกับการเรียนการสอนรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน จึงส่งผลให้ชุดกิจกรรมดังกล่าวมีความเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของณฤมล วัฒนวิกิจ (Naruemon Wattanawikid, 2016) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสารและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิธิดา ล้านสา และศิริวรรณ วณิชพัฒน์ (Suwathida Lansa & Siriwan Wanichwattanaworachai, 2016) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการใช้ชุดกิจกรรม ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการเรียนรู้ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืชหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญถม บุตมา มารศรี กลางประพันธ์ และสมเกียรติ พละจิตต์ (Boonthom Budma, Marasri Klangpraphan, & Somkiat Palachit, 2015) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ดารารัตน์ เงินชุม (Dararat Ngoenchum, 2013) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และการออกแบบชุดกิจกรรมมีการดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่ต้องการของผู้เรียนดังเช่นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาค้นคว้าที่ของรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ได้มีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

แล้วจึงนำมาออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้มีการดำเนินการออกแบบชุดกิจกรรมที่คำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่ไม่เคยมีความรู้เรื่องรายวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมาก่อนโดยการออกแบบเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นเนื้อหาย่อยๆ มีกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจโดยแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่ไม่มากเกินไป มีสื่อการสอนที่หลากหลายภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และออกแบบอย่างเป็นลำดับขั้นจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยากเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียน ตามหลักการออกแบบคือ 1) เลือกหัวข้อ (Topic) โดยการกำหนดขอบเขต และประเด็นสำคัญของเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาความรู้ทั่วไปและเนื้อหาผลิตภัณฑ์ในชุมชน 2) ศึกษาเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของผู้เรียน และแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยได้แบ่งออกเป็น 3 บทเรียน 3) กำหนดจุดประสงค์และหน่วยการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน 4) กำหนดความคิดรวบยอดของผู้เรียน 5) สร้างแบบทดสอบในการวัดพื้นฐานของผู้เรียน ในรูปแบบของการวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้มากกว่าความจำ 6) สื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน จากสถานที่จริง และ 7) ประเมินผลตามสภาพจริง (Sukhon Sintapanon, 2010; Wichai Wongyai, 1982) นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่รายวิชาในหลักสูตรโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมีความใกล้ชิดผู้เรียน และมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนตนเอง จึงได้มีการนำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ในชุมชนท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ระบบการขนส่งท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามความต้องการและเหมาะสมกับผู้เรียน (Chaiwat Suttirat, 2013) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย (Santi Sangthong, 2013; Weerawat Thaikam, Teamjan Parnichparinchai, Chakkrid Klin-eam, 2015; Jiraporn Maprik, Chakkrid Klin-eam, Teamjan Parnichparincha, 2015; Sureeporn Kheawsombat, 2015) ที่พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นในระดับมากซึ่งผลที่ได้จากความพึงพอใจช่วยสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผลทั้งสองประการจะสอดคล้อง และไปในทิศทางเดียวกันเสมอเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการใช้งาน และรูปแบบการนำเสนอ เนื่องจากชุดกิจกรรมมีเนื้อหาและข้อมูลในปริมาณที่เหมาะสมมีการสรุปเนื้อหา พร้อมทั้งประเมินผลการทำงานแบบฝึกหัดของผู้เรียนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลารองลงมาคือ ด้านการนำไปใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจสอดคล้องกับสภาพชุมชน และสภาพแวดล้อมของผู้เรียนในท้องถิ่นนั้นๆนักเรียนรู้สึกสนุกเมื่อได้เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของดารารัตน์ เงินชุม (Dararat Ngoenchum, 2013) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ที่แสดงออกมามากที่สุดระหว่างปฏิบัติกิจกรรม คือ ความสนุกสนานร่าเริงในการร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 47.71 ตามลำดับและงานวิจัยของปัญจรัตน์ ทับเปีย (Pancharat Thappia, 2012) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดสื่อประสมแบบโลกเสมือนผสานโลกจริง เรื่องโครงสร้าง และการทำงานของ

หัวใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าการประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดสื่อประสม แบบโลกเสมือนผสานโลกจริง นักเรียนมีความสนใจต่อเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ และการใช้งานชุดสื่อประสมมีความคิดเห็นโดยรวมในระดับมากที่สุดและลำดับที่สามคือ ด้านการออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีการออกแบบให้น่าสนใจ มีภาคเคลื่อนไหวและการจำลองสถานการณ์ พร้อมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น จากความพึงพอใจดังกล่าวส่งผลชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ท้องถิ่นของตนเอง และสามารถนำไปสู่วิชาชีพในอนาคตได้และรองรับการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคจากแนวนโยบายของหลักสูตรท้องถิ่นโลจิสติกส์และโซ่อุปทานจึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการเรียนตามสภาพจริงในท้องถิ่นของตนเอง เป็นการช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนานมากยิ่งขึ้น (Thiparat Sittiwong, & Waritcha Manyum, 2014)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนต้องพาศึกษาสถานที่จริงหรือลงพื้นที่ชุมชนบริเวณโรงเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อสร้างความรู้ และความเข้าใจเนื้อหาที่เชื่อมโยงสู่ชุมชนท้องถิ่นตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาประเด็นของการบูรณาการมีส่วนร่วมคนในท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านในรูปแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสังคม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลายเช่น การใช้กระบวนการ PLC ชุมชนแห่งวิชาชีพดึงชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ช่วยในการพัฒนาการสอนเพื่อตอบสนองชุมชนให้มากที่สุด

2.2 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมกับวิธีการเรียนการสอนแบบ Active Learning

Reference

- Boonthom Budma, Marasri Klangraphan, & Somkiat Palajit. (2015). Effects of learning activity by application of sufficiency economy philosophy in conjunction with science project affecting scientific process responsibility and learning achievement of the student in Prathom Suksa 6. *Sakon Nakhon Graduate Studies Journal*, 12(59), 13-20.
- Chaiwat Sutthirat. (2013). *Development of theory*. Bangkok: V Print (1999) Printing House Co., Ltd.
- Dararat Ngoenchum. (2013). *The development of learning activity packages "the relation and function" the results of learning management in the CIPPA model for Mattayomsaksa IV students*. (Master's thesis), Naresuan University.

- Jiraporn Maprik, Chakkrid Klin-eam, Teamjan Parnichparincha. (2015). The development of Inductive learning activity packages on logarithmic function for Matthayomsuksa V students. *Journal of Education Naresuan University*. 17(4), 137-145.
- Ministry of Education. (2009). *The basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Naruemon Wattanawikid. (2016). The effects of a science process skill development with activity package on science learning achievement in the topic of substances and their properties and science process skills of Mathayom Suksa I students at Chomsurang Upatham School in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(1), 1595-1605.
- Pancharat Thappia (2012). *The development of augmented reality multimedia package about the structure and functioning of the heart for Mathayomsuksa 5 students* (Master's thesis), Naresuan University.
- Santi Sangthong. (2013). *The development of learning activity package in conic section through team-game-tournament teaching technique and the geometer's sketchpad program for Mathayomsuksa IV student*. (Master's thesis), Naresuan University.
- Sukhon Sintapanon, S. (2010). *Learning management innovation for youth life skills*. (4th ed.). Bangkok: 9119 Technic Printing.
- Sureeporn Keawsombat. (2015). *Development of learning activity package through constructivism theory with six thinking hats to enhance the critical thinking skill on topic "food for life" for Mathayomsuksa 2 students*. (Master's thesis), Naresuan University,
- Suwathida Lansa. & Siriwan Wanichwattanaworachai. (2016). The development of learning activity package using inquiry process for promoting critical thinking and scientific mind for fourth gradestudents. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 1334-1348.
- Thiparat Sittiwong. & Wanitcha Manyum. (2014). *Development of logistics and supply chain courses based on the incubation program and integrated professional development in logistics and supply chains under the national education program reform program, Sung Men Chanupatham School*. Course development documents: School of Logistics & Supply Chain, Naresuan University.

Weerawat Thaikam, Teamjan Parnichparinchai, Chakkrid Klin-eam. (2015). The development of the learning activities packages by using Polya's problem solving techniques and problem solving strategies to enhance the students' abilities which are focused on mathematical problem-solving skills with English situation for Mattayomsuksa I students science and mathematics English program (SMEP). *Journal of Education Naresuan University*, 17(3), 129-137.

Wichai Wongyai. (1982). *Curriculum development and new teaching approach* (2nd ed.). Bangkok: Rungruang Tham.

Received : 31 August, 2018

Revised : 28 November, 2018

Accepted : 7 December, 2018